

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1T/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920010387
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2022:7920010387.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, v trestnej veci obžalovaného M., vedenej pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní 3. 3. 2022 takto

rozhodol:

Obžalovaný M. uznáva sa za vinného, že

dňa 31. 12. 2019 v čase okolo 16.54 hod. riadil osobné motorové vozidlo zn. Škoda Superb, ev. č. E. R. kde v tom čase chodkyňa M., prechádzala cez vozovku ulice G. od ľavého okraja z príľahlého chodníka smerom k pravému okraju vozovky a k objektu rodinného domu č.. do ktorej obvinený so svojim vozidlom z dôvodu plného nevenovania sa vedeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, za súčasného prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti o 36 km/h, narazil ľavou prednou časťou karosérie vozidla, po čom došlo k prudkému nalažnutiu chodkyne pravou bočnou plochou tela na prednú kapotu až čelné sklo vozidla a v ďalšej fáze úrazového deja k odhodeniu tela menovanej do protismerného jazdného pruhu vozovky, kde následne došlo k prejdeniu jej tela osobným motorovým vozidlom zn. Citroën C4 Grand Picasso, ev. č. G. ktoré v smere od obce Z., pričom chodkyňa M. pri zrážke s osobným motorovým vozidlom zn. Škoda Superb, ev. č. E. ktoré riadil obvinený, podľa znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo utrpela zranenia, ktoré sú zo súdnoznaleckého hľadiska smrteľné pre ich všeobecnú povahu, a ktorým na mieste dňa 31. 12. 2019 v čase o 17.25 hod. podľahla,

t e d a

inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, porušením dôležitej povinnosti uloženej mu ako vodičovi motorového vozidla podľa zákona,

č í m s p á c h a l

prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á

Podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona [§ 36 písm. j), písm. l) Tr. zákona] trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona súd výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienené odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona súd určuje skúšobnú dobu na 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona [§ 36 písm. j), písm. l) Tr. zákona] súd ukladá obvinenému trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 30 (tridsať) mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 20. 7. 2020 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal Okresnému súdu Trebišov (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) na obvineného M.ďalej aj „obžalovaný“) obžalobu pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona, na skutkovom základe uvedenom v skutkovej časti výroku tohto rozsudku.

Podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona kto inému z nebanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 149 ods. 2 písm. a) Trestného zákona odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. h) Tr. zákona závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatelovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona.

Okresný súd vo veci rozhodol trestným rozkazom č. k. 1T/29/2020-297 z 27. 7. 2020, ktorým uznal obvineného M. za vinného zo spáchania prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona, na skutkovom základe uvedenom vo výroku rozhodnutia, za čo mu uložil podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona [§ 36 písm. l) tr. zákona] trest odňatia slobody vo výmere 2 a 1/2 (dva a pol) roka. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona, v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona súd výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložil a obvinenému uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorú určil na 3 (tri) roky. V rámci probačného dohľadu súd obvinenému zároveň uložil povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Označeným trestným rozkazom súd napokon podľa 61 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona [§ 36 písm. l) Tr. zákona] uložil obvinenému trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 3 (tri) roky.

Proti označenému trestnému rozkazu z 27. 7. 2020 obvinený podal v zákonnej lehote odpor.

Na hlavnom pojednávaní 3. 3. 2022 obžalovaný po osobitnom poučení podľa § 257 Trestného poriadku o tom, že môže urobiť niektoré z vyhlásení, ktoré sú uvedené v § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Súd po vyhlásení obžalovaného postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, keď otázkami overoval u obžalovaného, či rozumie tomu, čo tvorí podstatu skutku kladeného mu za vinu, či ako obvinená bol poučený o jeho právach, najmä o práve na obhajobu, či rozumie právnej kvalifikácii skutku, či bol oboznámený s trestnou sadzbou ustanovenou zákonom za trestný čin kladený mu za vinu a či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok. Obžalovaný odpovedal na všetky položené otázky slovom „áno“. Prokurátor zastupujúci obžalobu na hlavnom pojednávaní navrhol vyhlásenie obžalovaného o vine prijať, poškodený k vyhláseniu obžalovaného nemal námietky.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, prijal, keďže nemal pochybnosti o tom, že obžalovaný vyhlásenie urobil dobrovoľne a vážne a že takéto jeho vyhlásenie zodpovedá skutočnému stavu veci tak, ako vyplýva z obsahu spisu. Uvedené sa premietlo do výroku tohto rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania žalovaného skutku, napíňajúceho zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní zároveň uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásil, že v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa dokazovanie nevykoná a budú vykonané iba dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

V rámci dokazovania v uvedenom rozsahu, postupom podľa § 269 Trestného poriadku, boli na hlavnom pojednávaní prečítané (aj) listiny predložené obhajobou. Podľa správy o povesti obžalovaného podanej

obcou A. dňa 9. 11. 2021, obžalovaný je výsluhovým dôchodcom, je zamestnaný na čerpacej stanici pohonných hmôt v obci, na adrese trvalého pobytu žije harmonickým a usporiadaným spôsobom života so svojou manželkou a jedným dieťaťom (dve deti už žijú mimo rodičovského domu), poskytuje starostlivosť svojim odkázaným rodičom, ktorí žijú v susedstve, takisto im zabezpečuje odvoz na lekárske vyšetrenia a procedúry, v susedstve sa tiež stará o psychicky zaostalú osobu, aktívne sa zapája do spoločenského života v obci, ako predseda občianskeho združenia má na starosti futbalové družstvá, pričom deti z okolitých obcí osobne zväža svojim motorovým vozidlom na tréningy a zápasy a späť. Podľa správy Oddelenia hraničnej kontroly PZ Y. Úradu hraničnej a cudzineckej polície, (a priloženého potvrdenia o služobnom pomere) obžalovaný bol v služobnom pomere príslušníka PZ od 1. 1. 1991 do 31. 3. 2017, v polícii prešiel rôznymi funkciami, od výkonných až po riadiace (zástupca riaditeľa oddelenia), k plneniu služobných povinností vždy pristupoval zodpovedne, cieľavedome, mal vždy veľmi dobré výsledky, správal sa slušne a úctivo, nikdy nemal sklon k požívaniu alkoholu alebo iných návykových látok.

Na hlavnom pojednávaní boli tiež prečítané listinné dôkazy predložené obhajobou v priebehu prípravného konania, a to zdravotná dokumentácia, preukazujúca, že rodičia obžalovaného a jeho svokor trpia vážnymi zdravotnými problémami, resp. sú osobami s ťažkým zdravotným postihnutím.

Podľa výpisu z evidenčnej karty vodiča z 31. 12. 2019, do uvedeného dňa (teda do dňa spáchania skutku) obžalovaný nemal žiadny záznam o priestupku alebo o trestnom čine v cestnej premávke. Zo správy o povesti obžalovaného podanej obcou A., zabezpečenej v prípravnom konaní, vyplývajú skutočnosti v podstate zhodné so skutočnosťami uvedenými vo vyššie opísanej správe tejto obce z 9. 11. 2021. Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný a nemá žiadny záznam v registri trestov.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a prirážajúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zákona trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zákona trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Základná trestná sadzba v danom prípade predstavovala dva roky až päť rokov odňatia slobody podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona.

Súd v prejednávanej veci zistil na strane obžalovaného dve poľahčujúce okolnosti, a to že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život [§ 36 písm. j) Tr. zákona], keďže pred spáchaním skutku nebol súdne trestaný, nemal záznam o priestupku, bol pozitívne hodnotený obcou, ako aj predchádzajúcim zamestnávateľom (Policajný zbor SR), a že k spáchaniu trestného činu sa priznal (na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine) a svoje konanie (aj v rámci záverečnej reči) úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Tr. zákona]. Súd nepriznal obžalovanému obhajobou v záverečnej reči navrhované poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. k) a písm. n) Tr. zákona, keďže nahlásenie poistnej udalosti poisťovní obžalovaným nemožno považovať za pričinenie sa o odstránenie škodlivých následkov

trestného činu, resp. za dobrovoľné nahradenie spôsobenej škody, naopak, išlo o jeho povinnosť (napokon podľa vyjadrenia splnomocnenca poškodeného v záverečnej reči, obžalovaný poškodeného, syna alebo jej poškodenú, doteraz žiadnym spôsobom nekontaktoval napr. s ponukou finančnej náhrady, pozn.) a napomáhanie príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti (v zásade) predpokladá, že páchateľ poskytne príslušným orgánom také dôkazy, resp. objasní také skutočnosti, ktoré by inak týmto orgánom neboli známe, teda že napomôže pri objasňovaní trestnej činnosti podstatným spôsobom, čo sa v danom prípade nestalo (naopak, obžalovaný v počiatočnej fáze trestného stíhania spáchanie trestného činu popieral, proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť, čo ako využitie jeho zákonného oprávnenia mu samozrejme nemožno pričítať na ľarchu, avšak v kontexte posudzovania prípadného priznania označenej poľahčujúcej okolnosti súd aj na túto skutočnosť prihliadol).

Vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností, sa horná hranica zákonom ustanovených trestných sadziieb u obžalovaného v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zákona znížila o jednu tretinu, a konkrétna trestná sadzba trestu odňatia slobody tak predstavovala 2 roky až 4 roky odňatia slobody.

Po zvážení všetkých okolností prípadu súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky, teda na samej spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a to najmä vzhľadom na to, že súd zároveň obžalovanému ukladal aj trest zákazu činnosti, ale aj s ohľadom na dlhšiu dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku (ku ktorému došlo 31. 12. 2019). Súd tiež pri výmere trestu prihliadol na to, že v porovnaní so skôr vydaným trestným rozkazom obžalovanému pribudla jedna poľahčujúca okolnosť.

Vzhľadom na doterajšiu bezúhonnosť obžalovaného, jeho dobrú povesť v obci aj v dlhoročnom zamestnaní (resp. povolani) a vzhľadom na okolnosti prípadu, keď trestný čin spočíval v podstate v spôsobení dopravnej nehody (s následkom smrti), a teda ide o nedbanlivostný trestný čin, súd podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon uloženého trestu odňatia slobody obžalovanému podmienene odložil na skúšobnú dobu 30 mesiacov, ktorú považuje za primeranú okolnostiam prípadu, ako aj výške uloženého trestu odňatia slobody.

K už uvedenému okresný súd dodáva, že napriek vyhláseniu obžalovaného na hlavnom pojednávaní o jeho vine, súd mu mimoriadne neznížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby za analogickej aplikácie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona tak, ako sa toho domáhala obhajoba v záverečnej reči, a to najmä vzhľadom na závažnosť obžalovaným spôsobeného následku, ktorým bola smrť poškodenú. Obhajobou navrhovaný postup súdu pri ukladaní trestu je prípustný, je však pre súd možnosťou (nie povinnosťou), pri ktorej je potrebné zvážiť všetky okolnosti prípadu. V prejednávanej veci pritom súd, postupujúc podľa uvedeného kritéria (zváženie všetkých okolností), na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby nevidel relevantný dôvod.

Na základe uvedených skutočností, aj pri zohľadnení toho, že obžalovanému bol zároveň uložený aj trest zákazu činnosti, prvostupňový súd považuje dvojročný trest odňatia slobody s podmienene odloženým jeho výkonom na skúšobnú dobu dva a pol roka za primeraný, spravodlivý a spôsobilý na naplnenie funkcie individuálnej aj generálnej prevencie trestu.

Keďže obžalovaný spáchal trestný čin v súvislosti s vedením motorového vozidla, súd mu podľa § 61 ods. 2 Tr. zákona uložil aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel, a to na dobu 30 (tridsať) mesiacov. Okresný súd považoval uloženie tohto trestu v danom prípade za nevyhnutné, a to vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu (usmrtenie pri vedení motorového vozidla), ako aj okolnosti jeho spáchania, keď obžalovaný závažným spôsobom porušil svoje povinnosti vodiča motorového vozidla tým, že v obci prekročil maximálnu povolenú rýchlosť až o 36 km/hod. (šiel rýchlosťou 86 km/hod.) a jazde zjavne nevenoval náležitú pozornosť (podľa záverov znalca, pri dodržaní maximálnej povolenej rýchlosti, resp. pri jej miernom prekročení by k zrážke s poškodenou nedošlo, pozn.). Znalec z odboru doprava pritom konštatoval jednoznačnú príčinu vzniku dopravnej nehody, ktorou bol nesprávny spôsob jazdy obžalovaného.

Obžalovaným a jeho obhajcom poukazovaná skutočnosť, že obžalovaný potrebuje motorové vozidlo pri starostlivosti o jeho blízkych, resp. v súvislosti s jeho úlohami v športovom klube, okresný súd uvádza, že táto skutočnosť sama osebe nie je dôvodom na neuloženie trestu zákazu činnosti. Na uvedenom nič nemení ani obžalovaným už v prípravnom konaní poukazovaná skutočnosť, že v rodine je jediným

držiteľom vodičského oprávnenia. Od spáchania skutku totiž uplynula dostatočne dlhá doba na to, aby si v rodine obžalovaného túto záležitosť vyriešili. Jednotlivé druhy trestov ukladané v konkrétnom prípade pritom musia vo svojom súhrne zohľadňovať povahu a okolnosti spáchaného trestného činu a byť k nim primerané. Kombináciu relatívne mierneho podmieneného trestu odňatia slobody s trestom zákazu činnosti v trvaní 30 mesiacov súd v danom prípade považuje za primeraný a spravodlivý. Dôvody skrátenia aj tohto druhu trestu v porovnaní so skôr vydaným trestným rozkazom sú pritom totožné s dôvodmi skrátenia súčasne ukladaného trestu odňatia slobody.

Okresný súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozsudku, k nároku na náhradu škody okresný súd dodáva, že poškodený (syn nebohej poškodenej) v prípravnom konaní uviedol, že mu stíhaným skutkom vznikla morálna škoda, ktorú v tom čase nevedel vyčíslieť, ako aj škoda vo výške 1000 € spočívajúca v nákladoch na pohreb poškodenej s tým, že žiada, aby tieto jeho nároky boli uspokojené z povinného zmluvného poistenia vinníka nehody, prípadne priamo od vinníka. Takéto vyjadrenie poškodeného súd nepovažoval za riadne uplatnenie nároku na náhradu škody v adhéznom konaní (keďže poškodený nenavrhol, aby súd v odsudzujúcom rozsudku zaviazal páchatel'a na jej náhradu), pričom poškodený navyše aj na hlavnom pojednávaní uviedol, že v trestnom konaní si nárok na náhradu škody neuplatňuje. Prvostupňový súd preto, napriek návrhu splnomocnenca poškodeného v záverečnej reči, o nároku na náhradu škody v tomto konaní nerozhodoval. Uvedené nebráni tomu, aby si poškodený svoje nároky, ktoré sú v príčinnej súvislosti so spáchaným trestným činom, za splnenia zákonom ustanovených podmienok uplatnil v civilnom procese.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Trebišov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť:

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný
- c) v prospech obžalovaného i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca
- d) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.